

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť V. K., zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Serekom, Závodná 288, Nižná, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co/136/2013 zo 4. septembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2013 doručená sťažnosť V. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co/136/2013 zo 4. septembra 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom konania na Okresnom súde Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorého bolo „určenie, že nehnuteľnosť – pozemok zobrazený ako KN - E parcela č..., záhrady vo výmere 40 m², zapísané na LV... patrí do novobjaveného dedičstva po právnych predchodcoch sťažovateľa.

Vlastnícke právo svojich právnych predchodcov sťažovateľ odvodzoval od zápisu v pozemkovej knihe a následného zákonného dedenia.

Spornou otázkou v tomto konaní bola práve identifikácia pôvodnej pk parcely č... zapísanej v pk protokole č... na právneho predchodcu žalovanej v rade 1/ R. K...!“.

Okresný súd rozhodol rozsudkom č. k. 4 C/44/2010-440 z 18. októbra 2012 tak, „že žalobný návrh zamietol, avšak v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevyjadril ku skutočnosti, že zápis spornej katastrálnej parcely č... podľa pozemnostného hárku svedčal práve právnym predchodcom žalobcov, do ktorých dedičstva žalobcovia žiadali určiť, že sporný pozemok patrí, uspokojil sa len s identifikáciou vykonanou podľa diela ROEP, ktorá sporný pozemok KN-E parcela č... identifikovala ako časť pôvodnej pk parcele č... a najmä z dôvodu absencie nadobúdacieho titulu v prospech právnych predchodcov žalobcov, žalobný návrh v celom rozsahu zamietol.“.

O podanom odvolaní z 26. novembra 2012 rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že predmetný rozsudok okresného súdu potvrdil.

Krajský súd sa však podľa sťažovateľa «nezaoberal otázkou správnosti identifikácie pôvodných pk parciel podľa parciel pozemkového katastra, keď sporný pozemok parc. č... bola v katastrálnom stave v držbe právnych predchodcov žalobcov ako pozemnoknižných vlastníkov pk parcele č... a ... a vyhotoviteľom ROEP napriek tomu bola táto parcela... pridelená k pk vlastníkovi pk parcele č... Bolo v kompetencii odvolacieho súdu rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa vyššie uvedeného zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie s poukazom na ust. § 221, ods. 1, písm. h) O. s. p. a nariadiť mu vykonanie znaleckého dokazovania na účely presnej identifikácie predmetných pk parciel podľa stavu daného pozemkovým katastrom...

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nie je dostatočne zrejmé, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu sťažovateľa v odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu a prečo nepovažuje vyššie uvedené námietky sťažovateľa za opodstatnené. Preto je podľa nášho názoru takéto rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Predmetné rozhodnutie nedáva dostatočné záruky, že bolo vydané spôsobom neporušujúcim ústavne zaručené právo na spravodlivé súdne konanie.

Súdy vôbec vo svojich rozhodnutiach nehodnotili evidenciu v pozemkovom katastri na strane jednej a pozemnoknižnú evidenciu na strane druhej, hoci na ňu sťažovateľ odkazoval a nevysporiadali sa vo svojich rozhodnutiach so skutočnosťou, že podľa evidencie pozemkového katastra bola sporná parcela č... vedená v prospech právnych predchodcov sťažovateľa a ostatných žalobcov.

Domnievame sa, že v prípade, ak by súd nariadil znalecké dokazovanie odôvodňujúcu potrebu vykonania tohto dôkazu práve na podklade predmetnej evidencie nehnuteľností v pozemnostných hárkoch a pozemkovom katastri, ktorá svedčala v prospech právnych predchodcov žalobcov a sporná nehnuteľnosť by bola znalecky identifikovaná ako vzniknutá z pk parcely ... a nie z pk parcely ... tak, ako ju identifikoval vyhotoviteľ diela ROEP, mohol byť žalobný návrh sťažovateľa ako jedného zo žalobcov dôvodný. Išlo teda o námietku, ktorá bola podstatná pre meritórne rozhodnutie vo veci a bolo potrebné, aby sa s touto námietkou súd právne relevantným spôsobom vo svojom rozhodnutí vysporiadal. Právnym predchodcom žalobcov svedčal podľa zápisov v pozemkovej knihe nadobúdaci titul práve na pk parcely č... a ...».

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu vydať vo veci takéto rozhodnutie:

„1. Základné právo sťažovateľa V. K. ... priznané v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru... rozsudkom Krajského súdu Žilina so sp. zn.: 6 Co/136/2013 zo dňa 04. 09. 2013 porušené bolo.

2. Ústavný súd SR rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn.: 6 Co/136/2013 zo dňa 04. 09. 2013 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu Žilina na ďalšie konanie.

3. Krajský súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľovi V. K. trovy právneho zastúpenia... v celkovej výške 275,94 €.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis III. ÚS 268/05).

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej a tiež prípad, keď v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú. Ak teda ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že rozhodnutie krajského súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, a podstatou jeho námietok je nesúhlas s odôvodnením napadnutého rozsudku, v ktorom sa krajský súd podľa jeho názoru nevysporiadal s argumentáciou ním predloženou v odvolaní proti rozsudku okresného súdu, nevykonal riadne dokazovanie a nedal presvedčivú odpoveď na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a je ich potrebné posudzovať spoločne.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania

na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Judikatúra ESLP nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument strany. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa osobitná odpoveď práve na tento argument (Georgidias c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. III. ÚS 284/08).

Za súčasť označeného základného práva však nemožno považovať aj povinnosť súdu vykonať všetky dôkazy označené (resp. navrhnuté) účastníkom súdneho konania, pretože princíp voľného hodnotenia dôkazov v konaní pred súdmi v spojení so zásadou spravodlivého rozhodnutia veci umožňuje sudcovi vykonať len tie dôkazy, ktoré podľa jeho uváženia k takémuto rozhodnutiu vedú (m. m. III. ÚS 417/2013). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Krajský súd sa v rozsudku, ktorým rozsudok okresného súdu v časti výroku napadnutého odvolaním potvrdil, v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu č. k. 4 C/44/2010-440 z 18. októbra 2012 (citoval z neho na strane 2, strane 3 a strane 4 svojho rozsudku) a s odkazom na § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku uviedol:

„Námietka navrhovateľov o nesprávnosti záverov prvostupňového súdu vo vzťahu k zápisu a rozdeleniu parciel PK č... a ... neobstojí. Je síce pravdou, že vo vložke ... (pod...) je zápis z roku 1912, že pôvodná parcela PK sa rozdeľuje na PK ... a ..., ale ďalší zápis vo vložke ... (pod...) svedčí o tom, že Z. K., rod. Č. darovacou zmluvou z 09. 01. 1928 (č. d. 28/1928) darovala PK parcelu ..., t. j. sporný pozemok právnenému predchodcovi odporkyne v rade 1/ O. K., po ktorom označený pozemok nadobudli na základe D 27/1955 zo dňa 16. 05.

1955 manželka M. K., rod. P. (v jednej polovici) a syn L. K. (v jednej polovici) a na základe D 556/1972 zo dňa 25. 04. 1975 L. K. v celosti, po ktorom na základe 5 D 216/2010 nadobudla dedením sporný pozemok odporkyňa v rade 1/. Z uvedeného je zrejmé, že sporný pozemok bol viac ako 80 rokov vlastnícky vedený na právnych predchodcov odporkyne v rade 1/, ktorá je v súčasnej dobe aktuálne vedená ako jeho vlastníčka. Odvolací súd považuje zároveň za správne závery prvostupňového súdu, že navrhovatelia nepreukázali, že by oni sami alebo ich právni predchodcovia si niekedy v minulosti robili nárok na vlastníctvo k spornému pozemku. Za uvedenej situácie a pokiaľ sa navrhovatelia domáhali určenia, že ich právni predchodcovia O. K. (zomrelý dňa ...), Z. K. (zomrelá dňa ...), J. K. (zomrelý ...), P. K. (zomrelý ...) a J. K. (zomrelý ...) boli ku dňu svojej smrti spoluvlastníkmi sporného pozemku, skutočnosť, že sa tak stalo titulom ich oprávnenej držby, nebola ani podľa odvolacieho súdu preukázaná. Pokiaľ sa navrhovatelia v podanom odvolaní odvolávali na kúpnu zmluvu zo dňa 26. 01. 1910 ako titul nadobudnutia vlastníckeho práva k spornému pozemku, odvolací súd uvádza, že označená zmluva je uvedená v protokole ..., kde je zapísaná PK parcela č..., t. j. nemá vzťah k spornému pozemku, ktorý bol vytvorený z PK parcele č... Neobstojí ani námietka navrhovateľa v rade 1/, že ohliadka zo dňa 17. 10. 2011 nemohla byť vykonaná z dôvodu, že pre hospitalizáciu požiadal o jej odročenie. Zo spisového materiálu je zrejmé, že právny zástupca navrhovateľa v rade 1/ bol na ohliadke prítomný a navyše ohliadka nebola z hľadiska záverov prvostupňového súdu dôkazom, ktorá by ovplyvnila napadnutý rozsudok. Pokiaľ navrhovatelia nakoniec namietali, že okresný súd si nesplnil povinnosť podľa § 118 ods. 2 O. s. p., odvolací súd túto námietku vyhodnotil ako všeobecné konštatovanie, nakoľko bližšie neuviedli, ktoré právne významné skutkové tvrdenia mal okresný súd uviesť účastníkom ako zhodné, resp. sporné a aký to malo vplyv na výsledok predmetného sporu. Navyše odvolací súd dospel k záveru, že nejde o vadu, ktorá by v prejednávanej veci mala za následok nesprávne právne posúdenie veci.“

Ústavný súd k tomu uvádza, že nie je oprávnený preskúmať skutkové zistenia všeobecných súdov a spochybňovať výsledky záverov vyplývajúcich z nimi vykonaných dôkazov, a to aj za predpokladu vzniku možnosti určitých faktických pochybení v procese vykonávania a posudzovania dôkazov, pokiaľ tieto výsledky hodnotenia dôkazov a posudzovania výsledkov procesu dokazovania zodpovedajú pravidlám právnej a formálnej logiky, nie sú navzájom rozporuplné a vytvárajú celistvý rámec ako podklad na rozhodnutie

(m. m. I. ÚS 230/2013). Ústavný súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že jeho úlohou nie je pôsobiť ako tzv. štvrtá inštancia súdnictva a poskytovať ochranu pred skutkovými a/alebo právnymi omylmi všeobecných súdov. Napokon ústavný súd zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“, ale posúdenie jeho ústavnej udržateľnosti (m. m. IV. ÚS 325/08, III. ÚS 462/2012).

Sťažovateľove námietky týkajúce sa nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu a spočívajúce v tom, že v napádanom rozsudku krajského súdu nebolo odpovedané na všetky ním predkladané argumenty (odvolacie dôvody), neodôvodňujú zásah ústavného súdu, keďže z napadnutého rozhodnutia v spojení s rozsudkom okresného súdu vyplýva, že konajúce súdy sa zaoberali všetkými kľúčovými otázkami sporu.

Na naplnenie princípov spravodlivého procesu sa ani nevyžaduje, aby v odôvodnení rozhodnutia bola daná odpoveď na každý argument procesnej strany, ale len na argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový. Ústavný súd zastáva názor, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa nároky kladené na rozhodnutia odvolacích súdov platnými procesnoprávnymi predpismi (§ 157 a § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) a sťažovateľom formulované námietky nie sú spôsobilé spochybniť ústavnú udržateľnosť rozsudku krajského súdu z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Navyše, zo samotného predmetu konania vyplýva, že ide o malichernú vec (o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vo výmere 40 m², ktorá má trhovú hodnotu podľa právneho zástupcu sťažovateľov vyjadrenú v odvolaní proti rozsudku okresného súdu iba 480 € a sťažovateľ bol pritom iba jedným zo siedmich spoluvlastníkov - žalobcov).

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd hodnotí predmetnú sťažnosť vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú, na základe čoho ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2014